

[Skriv her]

Dokumentnummer 23/00318-9
Saksbehandler Sidsel Haugen

Behandles av	Sakstype	Møtedato
Formannskapet	Utvalgssak	08.05.2023
Administrasjonsutvalget	Utvalgssak	08.05.2023
Kommunestyret	Utvalgssak	15.05.2023

Overflytting av Sandnes tomteselskap KF sin virksomhet til linjeorganisasjonen - gjennomføring

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar redegjørelsen til orientering.
2. Kommunestyret godkjenner at overflytting av Sandnes tomteselskap KF til linjeorganisasjonen gjennomføres i to faser slik det fremgår av saken, og ber om at endelig løsning legges frem for behandling senest i møtet den 16.10.2023.

1. SAKEN GJELDER

I møtet den 30.01.2023 behandlet kommunestyret sak 2/23 prinsippavklaring om veien videre for Sandnes tomteselskap KF. Kommunestyret vedtok enstemmig å godkjenne at virksomheten i foretaket overflyttes til linjeorganisasjonen med virkning fra 01.09.2023. Styret ble gitt i oppdrag å forberede avviklingsprosessen og foreslå kandidater til avviklingsstyret. Oppdraget ble umiddelbart fulgt opp og styret fremmet til møtet 06.03.2023 forslag om at kommunestyret oppnevner sittende styre som avviklingsstyre. Kommunestyret vedtok innstillingen og avviklingsstyret er trådt i funksjon.

Kommunedirektøren har ansvaret for å gjennomføre overflytting jf. retningslinjen for omstilling og nedbemanning i Sandnes kommune. Arbeidet ble iverksatt med informasjons- og dialogmøte med alle ansatte i foretaket den 03.02.2023, etterfulgt av individuelle kartleggingssamtaler med den ansatte og kommunedirektøren, og faglig støtte fra HR rådgiver. Deretter har det vært oppfølgende dialogmøte med alle ansatte og det har vært mulig for de ansatte til å gi sine skriftlige innspill til både oppgaveløsning og organisering fremover. Det har samtlige seks ansatte gjort. Innspillene har stor nytte i arbeidet, og kommunedirektøren er særlig tilfreds med at de i så stor grad har et kommune felles perspektiv mht utfordringer, behov og oppgaveløsning fremover.

Kommunedirektøren har i sitt arbeid tydelig fremholdt at kommunestyrets hensikt med å overføre virksomheten til linjeorganisasjon og avvikle foretaket, handler om å rigge kommunen for fremtiden. Avviklingen er ikke en konsekvens av manglende resultater fra foretaket, tvert imot. Sandnes tomteselskap KF har utvilsomt utført oppdraget som ble gitt i 1999. Det har fått frem bolig-, næring og offentlige arealer, vært en pådriver og aktiv samarbeidspartner også eksternt, drevet utviklingsarbeid f.eks. prosjektkonkurransesmodellen og av boligtyper mv. og sørget for utallige boliger til førstegangs etablere. Samtidig vil råvaren i foretaket gå tom om få år og det blir ikke påfyll med nye feltutbygginger. Fremtidens utfordringer og oppgaver krever at kommunen må løse disse på nye og andre måter.

Kommunestyret har pekt på at kommunen også fremover skal ha en sentral rolle i by- og samfunnsutviklingen, slik det legges opp til i revidert kommuneplan. For å nå målene fordrer det god strategisk politisk styring av oppgavene. I tillegg er ambisjonsnivået som er lagt høyt, og dette krever av administrasjonen tar en ennå bedre helhetlig faglig samordning i oppgaveløsningen. Fra prinsipp-saken ble det særlig trukket frem områder som grunnerverv, næring og næringsutvikling med flere og nye arbeidsplasser, samt fremtidsrettede måter å løse tjenesteområdene sine behov for lokaler og arealer, herunder boligsosiale behov.

I sitt arbeid med å legge til rette for innlemming av foretakets ansatte og porteføljen som på kort sikt følger med, har derfor kommunedirektøren prioritert løsninger som muliggjør at kommunens samlede fagkompetanse og ressurser innenfor de ovenfor nevnte områdene utvikles og styrkes. Kompetansen må tas i bruk på en hensiktsmessig måte slik at kommunen har nødvendig gjennomføringskraft til å oppnå at målene som er satt i kommuneplanen realiseres. Den fremtidige administrative organisering må løses slik at den bygger opp om dette.

Fagkompetanse og delvis også prosjekter knyttet til grunnerverv og kommunal eiendomsforvaltning, næring og næringsutvikling samt utvikling og gjennomføring av by- og samfunnsutviklingsoppgaver skjer nå i ulike deler av organisasjonen. Utenom Sandnes tomteselskap KF gjelder det i særlig grad Sandnes Eiendom og tjenesteområdet Byutvikling og teknisk. Det har derfor vært behov for samtaler med eiendomssjefen og ledergruppen i eiendom, samt direktør for byutvikling og teknisk om mulige fremtidige løsninger. I Sandnes Eiendom driver Utviklingsavdelingen nettopp med utvikling av bebygd kommunal eiendom, men også innleie og utleie av lokaler. Byggeprosjektavdelingen i eiendom realiserer nye bygg, men også rehabilitering/ny bruk av kommunalt bebygde eiendommer. Fremover må

oppgaver som løses i eiendom også være i tråd med kommuneplan og målene der om byomforming og transformasjon.

De aller fleste konsernoppdrag som foretaket utfører prosjektledelsen av, og som har økt i omfang den senere tiden, har sine oppdragsgivere i byutvikling og teknisk. Eksempelvis gjelder det grunnverv ifm. sykkelstamveien, bussveien gjennom sentrum, Uldvaretorget, Haakon 7sgt, avtaleverk flytting av Sandnes og Jæren rideklubb, fremskaffelse/utvikling av nye gravlundsarealer. Felles for mange av oppdragene er at de også er regionalt prioriterte by- og samfunnsutviklings prosjekter som er komplekse, og har store konsekvenser for innbyggere, næringsliv og samfunnet. Gjennomføringen berører mange og det krever at kommunen tar en særlig rolle i samordningen, slik at det gis både forutsigbarhet og gjennomføringsevne.

Kommunedirektøren har på dette grunnlaget kommet til at for å få frem en helhetlig og fremtidsrettet løsning for den administrative organiseringen, er det behov for dele arbeidet opp i to faser. Første fasen er å legge til rette for at de ansatte i foretaket overflyttes og gis en midlertid implementering i linjeorganisasjonen. Den må være formålstjenlig og svare opp forventningene fra de ansatte. Dette tilrås løst ved å etablere en stabsenhet Utvikling og gjennomføring, hos direktør byutvikling og teknisk fra 1. juni. Å legge midlertidig stab her vurderes som mest hensiktsmessig og effektivt, hensyntatt at foretaket allerede har flest arbeidsområder og prosjekter som angår virksomheter i dette tjenesteområdet. Umiddelbart etter kommunestyrets behandling av herværende sak utformes så mandatet for og iverksettes fase to. Den omhandler endelig organisatoriske løsningen. Det legges til grunn at fase to er ferdig utredet og klar for iverksettelse i oktober, etter endelig behandling av kommunestyret den 16.oktober.

2. ENDELIG ORGANISERING – MÅL OG GJENNOMFØRING

Sandnes står overfor betydelige utfordringer fremover i å skulle rigge organisasjonen til å gjennomføre og nå målene i kommunen. Det handler både om kommunens evne til å gjennomføre by- og samfunnsutviklingsoppdraget, men også om å drive frem nødvendig utvikling av verktøy til å møte morgendagens behov. Behovene som skal løses er f.eks. nasjonale krav som stilles til boformer og tjenester i et mer aldersvennlig samfunn, men også egne ambisjoner om å tilrettelegge for nye arbeidsplasser og nye næringer i Sandnes. Det fordrer også kommersiell kunnskap og forståelse. Den type kompetanse har kommunekonsernet, men den må videreutvikles i takt med fremtidens behov, utfordringer og mulighetsrom.

En viktig nøkkel i arbeidet med å finne frem til en hensiktsmessig organisering blir å samle fagkompetansen vi har og styrke samarbeidet på tvers, slik at kommunen øker sin samlede gjennomføringsevne. Flere av innspillene som kommunedirektøren har fått i arbeidet så langt, peker nettopp på dette. Kommunedirektøren har derfor gått inn og sett nærmere på løsningen som Bergen kommune har valgt, og som også ble fremholdt av foretaksstyret i deres utredning. Det er opplagt læring og erfaring å hente derfra, men Sandnes må løse sine utfordringer og behov på vår måte, bruke vår kompetanse og spille på lag med våre samarbeidspartnere lokalt og regionalt. Spesielt med tanke på å få til hensiktsmessige løsninger for økt innsats på næringsutvikling, ser kommunedirektøren behov for å skaffe kunnskapsgrunn også fra andre regioner og kommuner. Kommunedirektøren vil derfor prioritere dette særskilt i videre arbeid. Både arbeidsmåter, bruk av fagressurser og måter å løse arbeidsoppgaver vil måtte bli vurdert ilt fase to av arbeidet. Samtidig må det vektlegges å opprettholde kommunens fortrinn med å være «lett beint», kunne snu seg og handle raskt og effektivt når det trengs.

At de ansatte i foretaket blir en del av linjeorganisasjonen fra 1. juni, muliggjør at de kan trekkes aktivt inn i arbeidet med å få på plass forslag til endelige organisatoriske løsninger.

Dette må gjennomføres i et samarbeid med de øvrige berørte fagmiljøene slik som Næringsavdelingen, ledergruppen i hhv. Sandnes Eiendom og byutvikling og teknisk. Kommunedirektøren vil gjennom sitt mandat for arbeidet sette klare mål for hva som søkes oppnådd og sikre fremdrift for arbeidet, slik at iverksettelse av endelig organisering skjer i oktober 2023.

På den måten samkjøres også fremdriften med planen som avviklingsstyret har lagt for avviklingen av foretaket. Selve avviklingstidspunktet planlegges med grunnlag i at styret behandler foretakets konsernregnskap (inkl. datterselskapene) i juni, justeringer for bevegelser i juni-august foretas og endelig avviklingsbalanse fremlegges for godkjenning i kommunestyret 04.09.2023, som forutsatt.

De ansatte vil fra 1. juni være en midlertidig opprettet stabsenhet hos direktør byutvikling og teknisk. Nåværende daglig leder i foretak vil da rapportere til kommunaldirektør. Med grunnlag i vedtak i hærstående sak blir det umiddelbart tilrettelagt for foretakets virksomhet i kommunens økonomi- og administrative systemer. Etter nødvendig utredning og godkjenning i kommunestyret, iverksettes endelig organisering i oktober. Resultatene av utredningsarbeidet må senest foreligge innen utgangen av september, slik at det også danner grunnlaget for ny økonomiplan for 2024-2027. Den vil da for de første årene også inkludere pågående prosjekter fra dagens foretak og som er i avslutningsfasen jf. prinsipsaken.

3. KOMMUNEDIREKTØRENS ANBEFALING

Kommunedirektøren tilrår at overføringen av ansatte og virksomhet fra foretaket til linjeorganisasjonen gjennomføres i to faser. Første fase med virkning fra 1. juni, er overflytting av de ansatte og virksomheten i foretaket til stab direkte hos direktør byutvikling og teknisk. Løsning er midlertidig og har varighet til oktober d.å. Midlertidig løsning skal erstattes av endelig løsning som etableres etter en forutgående utredning. Prosessen er nødvendig for å sikre medvirkning og innspill fra involverte fagmiljø, slik som næringsavdelingen, Sandnes Eiendom og Byutvikling og teknisk, samt medbestemmelse gjennom drøftinger med tillitsvalgte.

Kommunedirektøren leder arbeidet og vil gjennom sitt mandat sette klare mål for hva som søkes oppnådd og sikre fremdrift for arbeidet. Mandatet for arbeidet i fase to legger til grunn målene slik det er gjort rede for i denne saken, om å samle fagkompetanse og ressurser kommunen har til å styrke kommunens evne til nødvendig utvikling og gjennomføring av målene satt for kommunens by- og samfunnsutvikling i revidert kommuneplan. Gjennom pågående arbeid politisk med å se på dagens politiske organisering og nødvendige justering i saks- og delegasjonsreglementet legger kommunedirektøren til grunn at det tilsvarende tilrettelegges for en god strategisk politisk styring av by- og samfunnsutviklingsarbeidet fremover.

Anbefalingen om gjennomføring i to faser og måten arbeidet løses på har vært lagt frem i drøftingsmøte med hovedtillitsvalgte. Det fremkom ikke avvikende løsninger. Saken har vært fremlagt for Samarbeidsforum. Ingen merknader ble mottatt.

Kommunedirektøren i Sandnes, 26.04.2023

Bodil Sivertsen
Kommunedirektør

Dokumentet er ikke signert da Sandnes kommune benytter elektronisk godkjenning.